Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000505

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №3н від 11.03.2024 р. Про видачу диплома доктора філософії

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міськова Олена Вікторівна
2. Olena Miskova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3827-7307

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 091

Назва наукової спеціальності: Біологія та біохімія

Галузь / галузі знань: біологія

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 39145 Біологія

Дата захисту: 22-02-2024

Спеціальність за освітою: Середня освіта (біологія)

Місце роботи здобувача: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID4433

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.29

Тема дисертації:

1. Флора Регіонального ландшафтного парку «Сеймський»
2. Flora of the Seymskiy Regional Landscape Park

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню флори Регіонального ландшафтного парку «Сеймський» (Сумська область), встановленню її видового складу, з'ясуванню структури, виявленню регіональних особливостей, оцінці синантропізації. Створено картографічну основу території РЛП «Сеймський» у середовищі програми MapInfo на основі використання сітки квадратів 1×1 км, яка узгоджується з прийнятою в «Atlas Florae Europaeae» сіткою в системі UTM координат. Вперше проведено комплексне вивчення флори Парку, встановлено її видовий склад – 1025 видів та підвидів судинних рослин, що належать до 490 родів, 117 родин, 6 класів та 5 відділів, зокрема виявлено нові для північної частини Лівобережного Лісостепу види адвентивних рослин. У результаті аналізу систематичної структури встановлено, що флора Парку характеризується високою видовою різноманітністю, у спектрі представлені родини та роди, види яких здебільшого широкоареальні та мають широкі екологічні амплітуди. З'ясовано приналежність флори до

Циркумбореальної області Бореального підцарства Голарктичного царства у системі флористичного районування Землі, та вплив середземноморського центру на її формування. За результатами біоморфологічного аналізу встановлено подібність флори Парку до таких регіональних помірних широт. За даними географічного аналізу встановлено, що структура флори Парку в цілому відображає риси Лівобережного Лісостепу, відповідає її зональним особливостям та екотонному положенню, вказує на міграційний характер її формування. Результати екологічного аналізу вказують на формування ядра флори Парку видами мезофітної групи. Спектр геліоморф відображає домінування видів, приурочених до відкритих місць та таких, що витримують затінення. За приуроченістю до флороценотипів виділено п'ять еколого-ценотичних груп та 20 підгруп, провідні місця займають лучні, неморально-лісові та синантропні види, що відображає мозаїчність флористичних комплексів на території Парку та значну синантропізацію флори. З'ясовано, що апофітна фракція флори складає 28,1% від загальної флори. За ступенем антропофільності переважають геміапофіти, характерна висока участь евентапофітів; за еколого-ценотичною приуроченістю у даній групі провідну позицію займають лучні види. Адвентивна фракція (26,7%) флори має стабільний характер, поповнюється ергазіофітами, які мають тенденцією до вкорінення у природні ценози. Рівень синантропізації флори Парку високий та перевищує такий у флорах територіально близьких об'єктів ПЗФ. Виділено дев'ять інвазійних та шість потенційно інвазійних видів флори на території Парку, показники I-Rank яких мають високі та середні значення відповідно. Встановлено раритетну компоненту Парку (68 видів), яку складають види, включені до Червоного списку МСОП, Європейського Червоного Списку, Бернської конвенції, Червоної книги України, а також регіонально рідкісні види Сумської області. Проаналізовано сучасний стан популяцій та поширення рідкісних видів. Запропоновано нові території для розширення меж Парку, серед них урочища або їх частини (6 ділянок), у складі яких відмічені типові для регіону флористичні комплекси, та чотири вже існуючих об'єкти природно-заповідного фонду, що розташовані поблизу РЛП «Сеймський» і можуть бути включені в його склад без втрати статусу та категорії. Підготовлено рекомендації щодо оптимізації функціонального зонування Парку, виділено 10 перспективних та цінніших об'єктів для включення в заповідну зону. Отримані результати використовуються для підготовки Літопису природи Парку. Рекомендації з оптимізації території передані до адміністрації РЛП «Сеймський». База даних по флорі буде використовуватись для подальшого моніторингу фіторізноманіття.

2. The thesis is devoted to the research on the flora of Seymskiy Regional Landscape Park (Sumy Oblast), in particular, to determination of the species composition, analysis of the structure of the flora, identification of its regional peculiarities, and assessment of synanthropization. A cartographic base map of Seymskiy Regional Landscape Park is created using MapInfo program. It is based on application of a grid of 1×1 km squares, which is consistent with the grid accepted in the Atlas Florae Europaeae, following the UTM coordinate system. For the first time, a comprehensive study of the flora of the Park was carried out and the species composition was established, in total 1025 species and subspecies of vascular plants belonging to 490 genera, 117 families, 6 classes and 5 divisions. In particular, new records of alien plant species for the northern part of the Left Bank Forest Steppe were discovered. According to the results of the analysis of the taxonomic structure of the flora, it was established that the flora of the Park is characterized by a high species diversity. The taxonomic spectrum includes families and genera comprising mostly widespread species with wide ecological amplitudes. The affiliation of the flora of the Park to the Circumboreal Region of the Boreal Subkingdom of the Holarctic Kingdom in the system of floristic zoning of the Earth has been clarified; the influence of the Mediterranean center on its formation has been revealed. Based on the results of the biomorphological analysis, it was established that the flora of the Park is similar to those in regional temperate latitudes. Following the geographical analysis, it was established that the structure of the flora of the Park as a whole reflects the features of the Left Bank Forest Steppe, corresponds to its zonal peculiarities and ecotone position, and indicates the migratory nature of its formation. The results of the ecological analysis demonstrate that the core of the flora of the Park is formed by species of the mesophytic group. The spectrum of heliomorphs reflects the dominance of species confined to open places and shade-loving plants. Five ecological groups and 20 subgroups have been identified; the leading places are occupied by meadow species, those of temperate deciduous forests and synanthropic species, which reflects the mosaic nature of the floral

complexes within the Park and significant synanthropization of the flora. The apophytic fraction of the flora was found to comprise 28.1% of the total flora. According to the degree of anthropophilicity, hemiapophytes prevail, a high participation of accidental apophytes is characteristic. Meadow species of apophytes form the most numerous ecological group. The alien fraction (26.7%) of the flora has a stable character, replenished with ergasiophytes, which have a tendency to take root in natural habitats. As a whole, the level of synanthropization of the flora of the Park is high and exceeds that of the flora of closely located nature conservation areas. Nine invasive and six potentially invasive species of the flora were identified in the Park, which have high and medium I-Rank values, respectively. A rare component of the Park (68 species) has been established. The rare species included in the IUCN Red List, the European Red List, the Bern Convention, the Red Data Book of Ukraine, as well as regionally rare species of Sumy Oblast. The current state of populations and distribution of rare species is analyzed. New territories have been proposed for expanding the boundaries of the Park, among them tracts or their parts (6 plots), which include floristic complexes typical for the region, and four already existing objects of the Nature Reserve Fund, which are located near the Seymskiy Regional Landscape Park and can to be included in its composition without loss of status and category. Recommendations on optimizing the functional zoning of the Park were prepared, 10 prospective and more valuable objects were selected for inclusion in the protected area. The obtained results are used to prepare the Chronicle of Nature of the Park. Recommendations for the optimization of the territory have been submitted to the administration of Seymskiy Regional Landscape Park. A database on the flora will be used for plant diversity monitoring in the Park.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Буджак В.В., Міськова О.В. (2020). Сіткова карта регіонального ландшафтного парку «Сеймський». Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи).Чернівці, 12 (2): 245–250.
- Міськова О.В. (2021) Знахідки видів адвентивних рослин у північній частині Лівобережного Лісостепу України. Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія (Біологічні системи).Чернівці, 13 (2): 205–209.
- Міськова О.В. (2022). Ергазіофіти регіонального ландшафтного парку «Сеймський». Чорноморський ботанічний журнал, 18 (3): 270–286.
- Шиндер О.І., Орлов О.О., Міськова О.В., Чорна Г.А., Шевера М.В. (2023). Сучасне поширення Viola sororia (Violaceae) в Україні. Чорноморський ботанічний журнал, 19 (1): 118–132.
- Miskova O. (2023). The alien fraction of the flora of Seymskiy Regional Landscape Park, Sumy Oblast, Ukraine. Environmental & Socio-economic Studies, 11 (1): 58–71.
- Miskova O. (2023). Apophytes in the flora of the Seymskiy Regional Landscape Park (Ukraine): analysis and list of species. Biodiversity Research and Conservation., 71: 15–30, 2023.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U113957, 0117U004024

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевера Мирослав Васильович

2. Myroslav V. Shevera

Кваліфікація: к. б. н., старший науковий співробітник, 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1178-0458

Додаткова інформація:
;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55401219700;https://publons.com/researcher/3399111/myroslav-shevera/;https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=wNpXhMYAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любінська Людмила Григорівна

2. Lyudmila Lyubinska

Кваліфікація: д.б.н., доц., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2529-4311

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125516

Місцезнаходження: , Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коломійчук Віталій Петрович

2. Vitaliy P. Kolomiychuk

Кваліфікація: д. б. н., доц., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5767-344X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шиян Наталія Миколаївна

2. Natalia M. Shiyan

Кваліфікація: к. б. н., с.н.с., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8144-5623

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зав'ялова Людмила Володимирівна

2. Liudmyla V. Zavyalova

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4160-1083

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Федорончук Микола Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Федорончук Микола Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Нипорко Світлана Олексіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна